

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

N R. 1 6

93. ÅRGANG

5. SEPTEMBER

1 9 8 1

FORFØRT AV HERREN!

Samtale med P. Dezsö Szentiványi

**Kristendommen –
realitet eller fiksjon**

**Teilhard de Chardins
fremtidssyner**

**Europas biskoper
møtes med legfolket**

Barbara Ward død

FORFØRT

Sr. Christine i samtale med

«Jeg ble forført av Herren!» — Slik svarte søster Christine av Inkarnasjonen da vi spurte henne hvordan hun fikk kallet til å bli kontemplativ dominikanerinne.

Sr. Christines avleggelse av de evige løfter var en inspirerende anledning som norske katolikker sjelden får oppleve. Den hellige handlingen ble ledet av Biskop John Willem Gran assistert av bl. a. P. rector Thoralf Nordheim, O.P. og åtte andre prester. Et stort antall legfolk var møtt opp

*E*t menneske gir seg her og nå til Gud. Frivillig, helhjertet, uigjenkallelig. Ikke en gammel og skrøpelig person som nærmer seg den store terskel, men et ungt menneske med brorparten av livet foran seg Vi må bare stoppe opp nå og i stillhet la denne kjennsgjering — så sjelden på våre breddegrader — synke inn

Det å gå i kloster innebærer et kall til enkeltindivider til å leve livet brennende i ånden. Med en ild næret av tro, håp og kjærlighet. Det særegne ved ordenslivet er at hele menneskets eksistens er innrettet med dette for øye. Rettet mot Gud og Hans vilje. — Han er det som kaller. Han er det derfor som ønsker å tilkjenne sin hensikt, sin helt spesielle vilje med dette helt spesielle menneske. Hvilket igjen vil si at et klosterkall er en sak mellom Gud og den enkelte sjel.

. Valgt eller kalt kommer altså ut på ett. Initiativet er opp til Ham. Responsen opp til den enkelte, som derved blir Guds medarbeider!»

Av Biskop Grans preken.

og fylte den vesle klosterkirke på Lunden til trengsel.

Knelende foran priorinnen og med hendene i hennes og på ordenskonstitusjonene lovet så sr. Christine av Inkarnasjonen å være lydige mot ordensreglene ifølge den Hellige Augustin, og å være lydige mot klostrets forstander sr. Annelise og de som måtte bli hennes etterfølgere og inn til døden skiller henne fra det jordiske livet å være lydige mot Guds mor, ordensstifteren og dominikanerordenens leder.

Så velsignet biskop Gran det sorte sløret, som er tegnet på stadfestelsen av klosterkallet og symbolet på den evige tjeneste for Kristus alene. —

Deretter fulgte velsignelsen etter messen, idet biskopen bad Gud gjøre den nye søster urokkelig i troen, enfoldig i ondskap og forstandig i det gode.

Det var mange som etter denne høytidelige handling ønsket å gratulere den unge søster med dette store skritt, og det lyktes St. Olav å få et par ord med sr. Christine innen den pavelige klausur igjen ble stengt.

Liv Jensenius ble døpt og vokste opp i et statskirkelig miljø. Det fantes dog noen få katolikker i familien. Skoletiden, både realskole og gymnas, tilbragte hun i Bærum, hvorpå det ble til elevtjeneste hos St. Josef-søstrene på Vor Frue Hospital i Oslo, men på grunn av sykdom måtte hun avbryte sin påtenkte utdanning.

Når og hvordan ble du så kjent med den katolske tro?

Jeg hadde en venninne i min grønne ungdom som interesserte seg for

katolisismen. Jeg likte ikke at hun skulle bli katolikk da den katolske kirke for meg sto som noe helt fremmed. Hun var nokså ivrig og anbefalte meg å lese Einar Mollands Kristenhetens Kirker og Trossamfunn for å bli bedre kjent med den katolske kirken. Jeg ble interessert og av og til besøkte jeg pastor Rudi Kessels for å få svar på mine spørsmål.

Det utviklet seg etterhvert til regulære undervisningsimer i katolsk tros lære, — og jeg ble opptatt i kirken. Det var den 6. januar 1968.

På den tid gikk jeg stadig på sykepleierskolen. Jeg hadde lagt merke til at søstrene leste tidebønnene etter en liten bok. Det inspirerte meg til å gjøre det samme. Etter at jeg hadde sluttet på hospitalet var jeg en kort tid ungdomssekretær i Oslo Katolske Bispedømme og kom ofte på Mariaholm. Jeg hadde også ansvar for «Katolsk Ungdom», som det dengang het. Jeg fikk så jobb i et større tykkeri i Oslo, mens jeg fortsatte med ungdomsarbeidet på fritiden.

Hva tiltrakk deg i katolisismen?

For å si det med rene ord: Den katolske kirke er en lysets og optimismens kirke, hvor det sentrale ikke er synden men nåden! Man vet helt konkret at man gjennom sakramentene får del i Guds nåde. Den katolske kirke har det hele. Den lutherske bare en del av kristendommens sannhet.

Det var mitt inntrykk at jeg gikk over fra den «Norske» kirke til den hele og universelle kirke. For meg ble konversjonen til katolisismen en overgang til noe større og mer vidt-favnende.

AV HERREN

P. Dezső Szentiványi S.J.

Hvordan ble du så kjent med klosteret på Lunden?

Lunden kloster hadde og har et trykkeri. Der ble «Katolsk Ungdom» trykket. Engang inviterte en av søstrene meg til å holde week-end i klosteret. Så etterhvert lærte jeg både søstrene og forholdene å kjenne. Når og hvordan jeg besluttet å bli nonne, aner jeg ikke i dag. La meg heller si det på den måten: «Jeg ble «forført» av Herren!» — Så jeg sa opp min stilling ved trykkeriet, ble aspirant hos søstrene i mai 1974 og i oktober ble jeg så postulant. Dessverre ble jeg syk, så jeg måtte folate klosteret og reise hjem. Jeg jobbet derfor igjen en tid ved trykkeriet som free-lance. En halvannen års tid senere, det var i 1976, trådte jeg igjen inn som postulant, ble novise i 1977 og avla de timelige løfter den 8. august 1978. I klosteret har jeg arbeidet med flere forskjellige ting: i vaskeriet, i kjøkkenet, rengjøring og havearbeide.

Hvilken betydning mener du det kontemplative ordenscall har?

Det kontemplative ordensliv, som ikke har noe utadgående arbeide, konsentrerer seg først og fremst om meditasjon og bønn. Man søker i første linje Gud. Det er kanskje en litt uvanlig måte å leve livet på, men det er en livsform som hjelper en til å søke «det ene fornødne!»

Hva var det som grep deg mest da du avla løftene for tid og evighet?

Bevisstheten om fellesskapet. I det øyeblikk var hele kirken tilstede. Da Allehelgenslitaniyet ble sunget, var de

hellige sammen med oss i klosterkirken. De som før oss hadde nådd deres livs mål. Biskopen var tilstede som representant for hele den katolske kirke. Og prestene og legfolket var sammen med oss.

Da biskopen overrakte meg sløret, visste jeg at min oppgave kommer til å være å tjene i kirken. Da blir det samme mål oppfylt enten jeg ber tidebønnene med søstrene mine eller mediterer alene. Om jeg studerer teologi, liturgi, leser i skriften eller arbeider i vaskeriet og i hagen. Formålet er ikke i første rekke jeg, men Gud, kirken og menneskene. Det er dem som jeg mediterer og arbeider for. Målet er ikke min egen frelse. Jeg vil ikke bare redde min egen sjel, men foran meg står alle mennesker

ute i verden som jeg vil hjelpe med mine bønner, med meditasjonen og arbeidet for å komme nærmere Gud.

Det er formålet med livet i et kontemplativt kloster. — Vi må være byen på fjellet som kan sees fra det fjerne og som peker på Kristus og Gud.

På Lunden kloster synes vi det er av den aller sørste betydning at det midt i det lutherske Norge eksisterer et katolsk kontemplativt kloster. Vi understøtter det apostoliske arbeidet som prestene og legfolket utfører med våre bønner. Vi håper og ber til Gud at han vil sende et stadig større antall medarbeidere, ikke bare til vårt kloster, men til Herrens Vingård overalt i hele verden.

LUNDEN KLOSTER ligger i utkanten av Oslo og er det eneste kontemplative nonnekloster i Norge. Det grunnleggelse på norsk jord skyldes i særlig grad to personer. Søster Ida Johnson og frk. Maria Knutzon.

Sr. Ida var etter en del år i ateismens mørke konvertert til den romersk-katolske kirke og ønsket å gå i kloster. Dette lot seg imidlertid ikke gjøre på den tiden, hvorfor hun trådte inn i dominikanernes andre orden i Lourdes i Frankrike. Hun lengtet sterkt tilbake til Norge og bad i sine bønner i første rekke om at det måtte bli grunnlagt et kontemplativt kloster på norsk jord.

Drømmen gikk i oppfyllelse, idet frk. Knutzon eide Lunden Gård, der hvor nå klosteret ligger. Hun skjenket eiendommen til søstrene med det formål for øye at det skulle bygges et kloster.

Søster Ida ventet i 25 år inntil hennes bønn ble hørt. Hun kom tilbake til Norge i 1951 og hadde den glede å kunne bo i klosteret på Lunden ennå i mange år, inntil hun døde for et års tid siden. Hun var søster til den lutherske biskop Alex Johnson.

Klosteret ble kanonisk opprettet i 1959 med 10 søstre og en norsk novise, som da bodde i Lourdes. I årene 1961 til 1966 reistes kirken og de øvrige bygningene. — For tiden bor der ialt 10 søstre: 1 fra Canada, 1 fra Belgia, 4 franske og 4 norske søstre.

Kjære abonnent!

Er kontingenten betalt? Hvis ikke, vær snill å betale snarest.

Bladets eksistens avhenger av kontingenten.

På forhånd takk!

Rettferd

«Og se, det var Gud Herren velbehagelig.» — Uttrykket finnes uttallige ganger i Det gamle testamente, fortrinnsvis i kongeboekene. — Israelittene kjemper og slakter og slår ihjel, så det er ingen ende på det: «Og se, det var Gud Herren velbehagelig!» — Nå, nu var det vel neppe det, og hele dette hendelseskompleks med Kanaan's erobring og kampen mot avguderiet skal nok forstås og leses med forfatterens briller.

På den annen side kan man også se det litt annerledes, og få mening i det, selvom det skal innrømmes at tankegangen er frynset. Det forfatteren fornemmer er vel snarere kampen for RETTFERD! — Rettferdigheten for enhver pris. Og det er den som er Gud Herren velbehagelig.

Nå er det jo så lenge siden. Allikevel så har det aktualitet til enhver tid, for en liten lumsk djevel sitter her på redaktørens skulder og hvisker: Urettferdigheten er det vanlige, men rettferdigheten det uvanlige. — Det er en påstand som jeg lover min lille «venn» å vende tilbake til ved tid og leilighet. Her assosieres tanken imidlertid i en litt annen retning. —

Polen har vært på allverdens lepper i den senere tid. Det er sjelden i moderne internasjonal politikk at et land omtales på verdensarenaen med positivt fortegn. — Det har vært tilfellet med Den Polske Folkerepublikk, og med god grunn.

Det jeg synes kunne være interessant å fundere litt over, er faktisk rettferdighetskravet i forhold til det på berget vedtatte. Det er for såvidt likegyldig om man kaller det politiske mønster kommunisme eller noe annet, problemet er like levende for det, all den stund at det i de fleste tilfeller er tale om å styre en befolkning «fra oven», som det heter. Det er vanskelig selv i moderne tid å tenke seg et samfunn uten ledelse, uten noen til å bestemme og til å distribuere disse bestemmelser. I Polen mener man, som de fleste steder i Østeuropa, å ha innført et politisk system som skulle kunne tilgodese rettferdighet og økonomisk fordeling, som tilfredsstillende alle. — I dag vet vi (og de også), at dette neppe er tilfelle. Det viser seg nemlig gang på gang at når det er tale om rettferdig fordeling av både økonomiske og åndelige goder, så blir de ikke rettferdig fordelt, så lenge der er noen som fordeler rettferdigheten på andres vegne.

Vender vi tilbake til Det gamle testamente, så ser vi et forhold som det ofte er forfatterne maktpåliggende å fortelle oss. At det er folket som står i sentrum. Det er ISRAEL som betyr noe, og det er fra folket at rettferdigheten skal gå ut, selvom det koster noe for dette folk. Noe av det samme minner begivenhetene i Polen oss om. Det er folket som krever rettferd: Ut av systemet og inn i livet! For det er fra livet at livet leves. Og livet er ikke tørre kommunistiske doktriner, som bare rekker halvt på vei, men det er menneskers evner og ønsker om å slå til i en verden full av urettferdighet.

Nå blir tilværelsen vel neppe mer rettferdig av at Solidaritet ble dannet. Selvfølgelig ikke. Men det peker på at det hos ganske alminnelige arbeidstakere i Polen som overalt på denne jord finnes vilje

(forts. side 12)

Bønn Olsok 1981

Av Hanne Berentzen

*Ja, Herre, jeg vet de er dine elskede,
men hvorfor lar du dem kommet ..
hit ..
nå ..
i slike mengder? ..*

*Jeg skal tåle fire, fem, seks språk
i messen hver sommersøndag,
skal tåle tyske
campingvogner, turistbusser, Reisen-
gruppen*

*Bare du lar oss få feire Olsok
på norsk!
Lar oss få være alminnelige katolikker
på norsk!
Lar oss få føle at dette er vårt,
alminnelig,
at vår fest også er vår!
At vi ikke er fremmede i vårt eget ...*

*Bare du lar oss få feire Olsok
uten å måtte kjempe med hatet,
hatet fra den krigen vi aldri levde,
aldri opplevde,
og likevel kjenner
i det innerste av oss selv.*

Herre, vi vil jo forsoning!

*Så la oss slippe
å møte hatet i oss selv,
merke hatet vokse opp
i minner fra en krig
i bruddstykker fra en Olsokfest
der våre ord ble smadret
av tysk salmesang.*

*En knapp busslast norske katolikker
iblandet undrende lutheranere
hva er det
mot tre busslaster fromme tyskere
som med kraftig røst
synger messen ut av hendene på oss
mens vi drukner
i tysk Lebensraum,
tyvetealls tyske prester
mot våre fire-fem?*

*Lebensraum på Stiklestad.
Nei, Herre, det var ikke slik.
Dine elskede barn.*

*Men kan du ikke heller la dem komme
en annen dag?*

Kristendommen -

AV SVEIN

Den bærende grunnidé i all religion er idéen om en oversanselig oververden, der åpenbarer seg i og gjennom denne empiriske verden og utløser i menneskesinnet det som vi kaller fromhet, som indre gemyttbesetthet og som ytre handling i kultus og livsførsel.»

Det er godt sagt. Dette er den norske professor Chr. Ihlens definisjon på religionen.

Du og jeg går i kirken. Vi bekjenner vår hellige tro. Vi gleder oss over evangeliet, forsøker å ordne vårt liv etter Kirkens budskap og egen overbevisning. Vi kommer til kort og må komme til korset på nytt for å samle ny kraft.

Og så går dagene, ukene, årene. Den erfarne kristne oppdager at korset ikke er noen tryllestav som med ett slag fjerner alle hindringer og bekymringer. På godt og ondt må vi fortsatt leve med hverdagens ergrelser, vårt vekslende humør og kroppens plager.

Og troens tillit veksler med troens tvil for de fleste, i en dynamisk prosess så lenge vi lever. Denne prosess — la oss kalle den troens undring — skal vi ikke fortrenge, men tvert i mot med takknemlighet ta som et kjennetegn på liv. Vi er underveis.

Noen av spørsmålene som vi stiller oss ved vår undring er ikke så viktige. Det kan dreie seg om praktiske og moralske detaljer som begynner med en uenighet om hvordan en skal forholde seg med arbeidet i menigheten. Jeg vil så gjerne ha rett. Dessverre kan uvesentligheter vokse seg til stridsspørsmål om de får næring.

Andre spørsmål er av vital betydning å få klarhet i, fordi selve grunnlaget for troen er avhengig av svaret. Med disse vitale spørsmål må de kristne vedvarende hjelpe hverandre.

Til å hjelpe den enkelte med de fundamentale spørsmål om kristendommens vesen har vi i en sum sam-

let svarene fra de store kirkefedre i Kirkens trosbekjennelser (de tre oldkirkelige «symboler»). Trosbekjennelsen er i kort og klar tekst utformingen av Kirkens sak, redigert av skarpsindige teologer som et resultat av ufattelige anstrengelser gjennom århundreder for å forsvare Kirken mot oppfatninger som truet med å forkludre apostlenes lære.

Til tross for all hjelp står vi maktesløse overfor det mest nærliggende av alle spørsmål: Finnes det virkelig en Gud? Her kan neppe den innviklede teologi være til særlig større hjelp enn den enkle tro.

Rett nok har både enkle mennesker og filosofer tumlet med utfordringen til alle tider. Mange har ment å kunne føre bevis for Guds eksistens, Thomas Aquinas ikke minst. I dag er det vel nærmest enighet blant religionsfilosofene om at spørsmålet vil bli stående ubesvart.

I den katolske katekisme taler man om at mennesket kan se sporene etter Gud i vår jordiske tilværelse. Det er så nær vi kan komme med intellektet. Paulus så sporene. Kirkefedrene like så. Og vi ser dem i dag, enten vi nå er gresk-ortodokse, katolikker eller lutheranere. Vi må ikke mistenke hverandre for å ha mistet evnen til å se sporene.

Men for alle kristne er Gud i sin fullkommenhet skjult for våre øyne, utilgjengelig for våre «bevis». Men vi fornemmer at noe mer er tilgjengelig gjennom vår tro — om vi ikke

realitet eller fiksjon

ATLAND

i utgangspunktet avskjærer oss muligheten.

Før talte man gjerne om «troens sans». Det er et godt uttrykk. Og troens sans kan som alle sanser svekkes eller oppøves. Ved dårlig forkynnelse og likegyldig omsorg gir man ikke sine medmennesker et fullgodt og allsidig åndelig kosthold. På den annen side får den enkelte også ha ansvar for å oppøve sin egen troens sans.

Dete er et faktum at dagens ungdom i vår del av verden får for mye og for dårlig næring og driver for lite mosjon. Jeg våger den påstand at det samme utsagn kan være like treffende for enkelte sider av de kristne samfunn.

Troen gir svar gjennom troens sanseintrykk. Men andre religioner gir også svar. Hvordan kan vi så vite at kristendommen blant alle religionsmuligheter gir det riktige svar? På rent religionsfilosofisk grunnlag kan vi ikke finne ut av dette. Vi må simpelthen fra vår trosposisjon postulere at kristendommen er den absolutt sanne religion. Vi må gjøre et personlig eksistensielt valg.

Men stopp nå litt! Er det ikke så at all sansning foregår i mennesket, og all bearbeidingen av sanseintrykkene liksom? Sant nok. Og i så fall er våre forestillinger et produkt av vår egen mentale virksomhet. Kanskje er Gud slett ikke til fordi hele det byggverk vi kaller kristendommen er en illusjon. Ikke en realitet skapt av Gud av kjærlighet til mennesket, men en fiksjon skapt av mennesket ut fra et behov. Og det mangler ikke på dyptpløyende analyser av kristendommen langs slike linjer. Røttene går helt tilbake til antikken, Kant og Hume har fått bred plass i alle filosofibøker. Ludwig Feuerbach (1804-1872) er mindre kjent, men har levert

et drabelig oppgjør med kristendommen — i opptakten til marxismen.

Det finnes ikke noe i kristendommen, hevder han, som ikke kan forklares ut fra mennesket selv. Teologi er antropologi. Og så glimrende er det gjort at vi står igjen med en følelse av å ha blitt ført bak lyset til nå, av et velmenende og ukritisk presteskap. Det de har forkynt for oss var ikke noe annet enn et system av menneskelige forestillinger projisert ut i det overmenneskelige rom.

Hvordan skal vi så forholde oss? Å late som om Feuerbachs bok «Das Wesen des Christentums» ikke eksisterer, er umulig. Å forsvare kristendommen med uredlige metoder er meningsløst. Hvis ikke kristendommen tåler å møte motargumentene i fullt dagslys og klarer å legitimere seg med Guds hjelp, så er den kun én blant mange ideologier.

Vi får være ærlige og si det som det er i forkynnelsen. Blant annet dette: Om den hinsidige herlighet vet vi intet. Ja, vi vet ikke engang om det eksisterer noe mer enn dette biologiske liv. Til sjuende og sist må vi postulere at kristendommen ikke er en fiksjon, men rommer en realitet, og innrette livet etter det. Så får vi vente og se om evigheten eksisterer. Slår forventningene til, så er begeret fullt. I motsatt fall fikk vi i det minste en vidunderlig måte å leve på.

Men vi fornemmer. —

Vi fornemmer det i den liturgiske dialog, i min kirke og i din. Her står mennesket ved kløften og roper på troens morsmål — og får svar fra dene andre siden. Når vi ved dette høydepunkt i messen sammen bekjenner én Kirke som på jorden slutter seg til de himmelske hærskarers lovprisning: «Hellig, hellig, hellig», er det vanskelig å tvile.

Drøm Olsok 1981

Av Hanne Berentzen

*To speidergrupper
føyer seg stille inn
i prosesjonen av pilgrimner.
Tysk og fransk.*

*Fra mellomrommene mellom dem
stiger drømmen frem.*

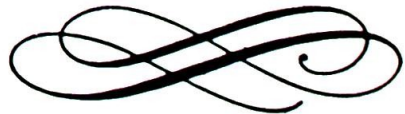
Drømmen om valfarten til Stiklestad.

*Prosesjonen er dobbelt så lang
dobbelt så bred
fra Norge, fra Norden
fra hele Europa
atter en gang
får vi gå som pilgrimner
opp alléen på Stiklestad
sammen med ukjente trosfeller
fra mange land.*

*Atter en gang får vi feire
sammen
den mesesen
vi har sammen
velkjent av alle
med norske ord
norsk sang
og engelsk velkomst*

*Med bønn til Hellig Olav
som var like kjent
i England som i Frankrike,
Sverige og Gardarike.*

*Et vitnesbyrd om
at vi fremdeles tilhører
en verdensvid kirke
der en liten del
er norsk.*

Teilhard de Chardin's fremtidssyn

Den 16. september 1981 organiserer UNESCO en offisiell feiring med et påfølgende symposium i anledning 100-årsdagen for Teilhard de Chardins fødsel

Forslag er også fremsatt om å gi hans navn til en «place» i Paris.

Teilhard de Chardin var prest i jesuittordenen og en kjent paleontolog (funnet av «sinanthropos» står på hans navn. Her vil vi si noen ord om det frie tidssynet som var hans yndlingstema. Han mente derved å kunne forene tro og vitenskap. Teilhard's uttrykksform i så henseende er ofte lyrisk og helt gjennomsyret av lidenskap for det universelle.

Verden er i ferd med å bygge opp sin egen fremtid: toppkonferanser om mat- og befolkningsproblemer, studier og forhandlinger om avrustning o. s. v. Den tradisjonelle kristendom holdt seg nokså avsidig fra «verden». Man levde jo for himmelen. Det å være beskjeflig med verden betraktet man som rent horisontal virksomhet, mens det kristne liv måtte være vertikalt rettet

Teilhard ville gi et annet bilde. Ved sin tro er han et himmelens barn og ved sin kjærlighet til verden og til naturen er han et jordens barn. Idag er mange av disse ideer felleseie for de fleste kristne. Teilhard har bidradd meget til det.

Hvordan ser Teilhard de Chardin menneskets fremtid?

Han er en overbevist evolusjonist: hele utviklingen er en prosess som munner ut i mennesket.

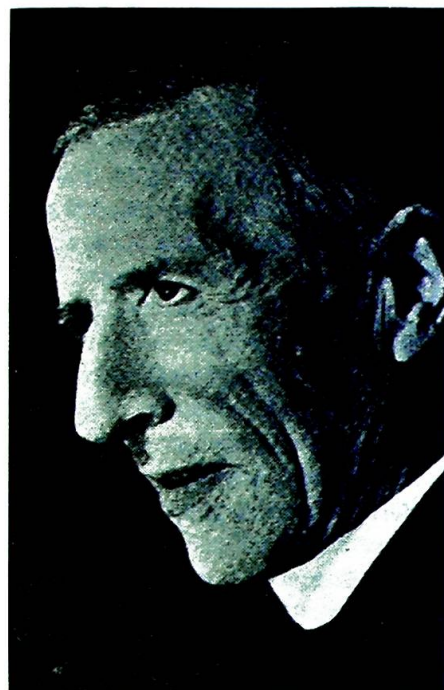
Under evolusjonens pre-menneskelige fase (da planter og dyr ble til) skjedde utviklingen i en naturnødvendig prosess, uten frihet. Men hos mennesket blir friheten stadig større. I tiltagende grad får mennesket ansvar. Menneskeheten vokser så frem til en sann enhet bygget på kjærlighet. I denne menneskelige vekstprosess ser Teilhard to faser: en divergerende og en konvergerende fase.

Den *divergerende* fase ligner meget på dyrets evolusjon. En ny dyreart, f. eks. hesten, svermer ut over hele jorden. Andre dyr lever i enhet: hjorden. Til å begynne med svermet også mennesket ut over hele verden: forskjellige raser, folk, stater. Det er individualismens tid. Slutten på denne divergerende fase daterer han fra ca. slutten av det 19. århundre til slutten av det 20. århundre. Vi er altså et godt stykke på vei til overgangen fra den divergerende til den *konvergerende* fase. Det høyere fødselstall gjør at menneskene lever stadig tettere inn på hverandre. De begynner å forstå bedre kompleksiteten i utviklingen. Derfor organiserer de så mange konferanser på verdensnivå. Menneskene kommer stadig mer i kontakt med hverandre. Alle er forbundet med de andre gjennom presse, TV, radio, telefon o.s.v. Så langt den konvergerende fase.

Så begynner en prosess av *gjensidig influering*. Den fører til en tiltagende enhet av hele menneskeheten. Ved at kompleksiteten, enheten, den sosiale bevisstheten øker blir mennesket klar over at han trues av å bli en kasteball.

Det skjer nemlig hvis man begynner å se denne enheten som «masse», for da trues mennesket med å kveles. Jordkloden blir for liten. Pessimismen bryter frem. Videreført organisering, sosialisering, automatisering inngyder angst. Mennesket skremmes da av sitt ansvar for denne fremtid. Teilhard sier: «etter mennesket blir nå menneskeheten født». Og vi lever nå i fødselsveenes tid.

Teilhard trekker nå linjen videre og meget optimistisk skildrer han fremtidens menneske. Den menneske-

lige person blir ført til høyeste enhet og utfoldelse, og går ikke tapt. Der vil oppstå en maksimal enhet blant menneskene. Men denne enheten må være og kan bare være en enhet av sann kjærlighet, for ellers faller den fra hverandre. Dette skal være en indre enhet hvor menneskene går opp i hverandre, hvor de blir ett uten at personen går tapt.

I denne kjærlighet konvergerer alle skapninger til punktet OMEGA. Dette punktet er for Teilhard ikke noen upersonlig kollektivitet, men en person, personen Kristus, i hvem den nye jord oppstår og verden får sin definitive mening.

Punktet OMEGA er bare tenkelig som kjærlighets-enhet mellom menneskene: Kristi kjærlighet er motoren til den enheten. Synden er kjærlighetens motsetning og holder evolusjonen tilbake. Når noen kommer til kort, da lider hele legemet under det, og det har sin reperkusjon på evolusjonen.

Teilhard har sammenfattet alt dette i en slags evolusjonens trosbekjennelse:

(forts. side 12)

EUROPAS BISKOPER MØDES MED LÆGFOLKET

Det pavelige lægmandsråd (Pontificium Consilium pro Laicis) under ledelse af rådets president, *Kardinal Opilo Rossi*, afholdt 1/7—5/7 et møde i Mödling i nærheden af Wien. Dette møde var et led i en række af møder mellem biskopper og lægfolk, som startede 1979 i *Bogota (Colombia)* og som fortsattes i 1982 i *Yaounde (Cameroun)*.

Mødets tema var: «Biskoppenes pastorale ansvar for de i samfundet engagerede lægfolk».

Konferencens hovedformål var at undersøge og beskrive lægfolkets udvikling og status gennem og efter de 15 år, der er gået siden Det annet Vatikankoncil, og samtidigt at se de nye veje og muligheder som lægfolket har fundet ud fra de beslutninger, som Koncilet gennem dets forskellige dekretter har givet dem, ikke mindst på det pastorale område, d.v.s. virkeliggjørelsen af disse dekretters tanker i en fuldstændig forandret verden.

Til mødet var indbudt en biskop og en lægmand fra hver af de europæiske bispekonferencer (Øst og Vest). Fra Skandinavien deltog biskop *John W. Gran* af Oslo, og *Claus Munk Plum* fra Danmark.

Desuden var præsidiets for det europæiske lægmandsforum indbudt, hvoriblandt var *John Golding*, Norge. Ydermere var der indbudt repræsentanter fra U.S.A., Latinamerika og Asien, ialt 32 biskopper og kardinaler samt ca 50 lægfolk.

Biskopkonferencerne havde inden mødet fået stillet en række spørgsmål og 12 af de 22 adspurgte konferencer havde svaret. Disse svar var ofte udarbejdet i samarbejde med lægfolk, og skulle danne baggrund for drøftelser i arbejdsgrupperne. Biskopperne var desuden blevet bedt om at give en kort rapport (7 minutter) om situationen i deres land. Disse korte rapporter, som offentliggøres senere, gav et meget broget billede af Kirken i Europa. Mange og meget forskellige

problemer kom frem, bl. a. den stærke spænding indenfor Hollands katolske kirke, og den katastrofale spænding mellem katolikker og protestanter i Nordirland.

Men også andre problemer kom frem. Således er i Italien antallet af præstestuderende faldet fra 3592 i 1962 til 259 i 1978. Man kan dog nu spore en opadgående tendens i antallet.

Rapporterne fra U.S.A., Latinamerika og Asien var alle interessante og viste de ofte meget vanskelige forhold, hvorunder kirken må fungere. Mange steder er biskopper, præster og lægfolk ved at finde en god form for samarbejde, men det er ikke alle vegne, man har fundet frem til den rette brug af pastoralråd, menighedsråd etc. — hvis man da overhovedet er nået frem til at have dem.

Forholdet mellem hierarki og lægfolk blev belyst gennem et foredrag af den kendte professor *Yves Congar* fra Paris. Han fastslog bl. a., at man idag ikke længere kan opfatte den enkelte kristne eller lokalmenighederne som objekt, der disponeres over, men som et handlende subject.

Inden de seks arbejdsgrupper begyndte deres arbejde, gennemgik biskop *Paul Cordes*, vicepræsident for Det pavelige Lægmandsråd, de 12 besvarelser fra de europæiske bispekonferencer. Dette skulle sammen med

en række vejledende spørgsmål danne grundlag for arbejdet.

Gruppernes hovedemner var: 1: Kirke og Institution. 2: Kirkens indre struktur. 3: Lægfolkets aktivitet (Apostolat). 4: Kirkens betydning i Samfundet. 5: Kirke og kultur og 6: Jordens salt.

Da grupperne siden præsenterede deres arbejdsresultater viste det sig, at alle grupperne pegede på de samme vigtige problemer, bl. a. kvindens stilling i kirken, de unges forhold til kirke og samfund, dialogen mellem hierarki og lægfolk. Alt i alt afspejlede alle grupper kirkens placering i det sekulariserede samfund med alle dets udfordringer.

I stedet for nu at affatte en fælles resolution gik hver gruppe nu i gang med, ud fra gruppens hovedemne, at udforme 2-3 forslag til Det pavelige lægmandsråd og til biskopkonferencerne. Alle forslagene var meget konkrete: Bedre dialog mellem biskopper og lægfolk såvel på europæiske, på nationalt som på lokalt plan. Større samarbejde med ikke-kristne (forståelse af gæstearbejdernes situation) og med ateister. Mere oplysning om Det pavelige Lægmandsråds arbejde og om hvad der skjer i Vatikanet. Man ønskede også en regelmæssig systematiseret udsendelse af pavens taler, evt. i resumeer.

(forts. side 12)

BARBARA WARD ER DØD

Etter lengre tids sykeleie avgikk Barbara Ward ved døden i sitt hjemland England den 31. mai i år. Hun nådde akkurat å bli 67 år den 23. mai 1981.

Barbara Ward, som også var kjent under sitt ekte navn, Lady Jackson, var en av den moderne tids betydeligste kvinnelige katolske forskere. Hun var medlem av den pavelige kommisjon JUSTITIA ET PAX helt fra dens opprettelse i 1967. Hun deltok i bispesynoden i 1971, og hun benyttet seg av sin talerett under forhandlingene.

*Barbara Ward underviste i Utviklingsøkonomi ved Colombo-Universitetet i De Forente Stater, og var både dr. phil. og dr. oecon. To av hennes foredrag, som hun holdt i Vatikanet, vakte stor oppmerksomhet ut over hele verden. Det første holdt hun i 1972 om enheten i verden og den kristne kirkes medansvar for verdens fremtid. Det annet var i april 1977 og dreide seg om Paul VI's encyklica *Populorum Progressio*.*

Hilsen fra fredsfolkets ungdom

«**D**a jeg kom til Norge hadde jeg aldri snakket med en katolikk og aldri trodd det fantes noen fredelig løsning på konflikten hjemme. Oppholdet på leiren har gjort at jeg tenker fred, tror på fred og vil jobbe med fred som mål for Nord-Irland».

«Vi må la leiren være utgangspunkt for engasjement hjemme. Vi skal fortsette å møtes, bygge videre på erfaringene fra leiren, trekke venner inn i gruppen og starte «Youth for Peace», en ungdomsorganisasjon knyttet til Peace People».

Dette er kommentarer fra deltakerne på årets ungdomsleir for 39 nord-irske katolikker og protestanter på Mariaholm Skolesenter utenfor Oslo. Deltakerne kom fra Enniskillen, Ballymena og Belfast, og gruppen var blandet både religiøst og sosialt.

På et tidlig stadium på leiren var det tydelig at den tilspissede politiske situasjonen i Nord-Irland har satt spor hos ungdommene. Gruppen kunne deles inn i tre kategorier: de som ikke ønsket kontakt med «den andre siden» og som også innledningsvis boikottet opplegget til de 5 nord-irske lederne; en stor del som var likegyldige til formålet med leiren; og til sist en gruppe som indirekte gjennom familie eller kjente hadde vært i kontakt med Peace People.

Sammensetningen av ungdommene var utfordrende for de norske arrangørene og de nord-irske lederne. Det var derfor gledelig å observere hvordan ungdommene etter hvert begynte å få tillit til hverandre, forme nye vennskap på tvers av skillelinjer og engasjere seg direkte i å spre forståelse i gruppen. Samholdet var til å ta og føle på mot slutten av oppholdet, og alle ungdommene var enige om at det er gjennom direkte personlig kontakt at barrierene hjemme kan brytes ned.

Oppholdet i Norge kom i stand ved et samarbeid mellom Peace People's Venner og Peace People i Nord-Irland. Lederne fra Nord-Irland sto for arbeidsprogrammet med diskusjoner og gruppevirksomhet, mens vi på norsk side tok oss av aktiviteter som sightseeing i Oslo, landskamp i fotball/

volleyball, opphold i vertsfamilier, kanotur og økumenisk gudstjeneste.

Studieopplegget var delvis planlagt på forhånd, men det viste seg at ungdommene selv hadde ideer til emner de ville diskutere nærmere. Temaet for oppholdet var forståelse, og innenfor denne rammen hadde vi samtaler om Peace People, den politiske situasjonen i Nord-Irland, arbeidsløshet, alkoholisme, kvinnens rolle, ikkevold og religion. Selv om det daglige organiserte arbeidet med de unge var viktig, fant vi at diskusjonene ungdommen satte i gang på egen hånd var vel så viktige.

Deltakerne ble delt inn i fire grupper som fungerte som lag i konkurranser og i praktiske gjøremål i løpet av oppholdet. På den måten var katolikker og protestanter avhengige av å samarbeide, og det bidro mye til å øke forståelsen mellom dem.

Peace People's Venner er avhengig av praktisk og økonomisk støtte fra enkeltpersoner og organisasjoner for gjennomføringen av leiren. Vi benytter denne anledningen til å takke alle som hjalp til å gjøre oppholdet til en suksess. Kiwanis Club i Tønsberg påtok seg å skaffe vertsfamilier, og med hjelp fra Heidi Christiansen ble alle deltakerne plassert i en week-end i Tønsberg.

Det ble lagt ned et fantastisk arbeid for å gjøre vertsfamilieoppholdet vellykket. Kiwanis Club Askim betalte transporten til og fra Tønsberg. De få dagene i Tønsberg bidro i stor grad til å binde gruppen sammen, og vi takker alle dere som spanderte tid på å komme på vår irske kveld. Ung-

dommene satte enorm pris på at nær 50 gjester besøkte oss på Mariaholm.

Dagbladet spanderte en sightseeing tur i Oslo på hele gruppen. Det er en stor oppmuntring at avisen uten å nøle hjalp oss med dette arrangementet som Peace People's Venner ikke ville hatt økonomi til å gjennomføre på egen hånd.

Ett av høydepunktene på leiren var kanoturen som Lions Club Spydeberg organiserte. Den lokale Spydebergungdommen fikk i stand et volleyball- og fotball-lag, og de kom ut på leiren og deltok i andre aktiviteter. Det er viktig for nord-irerne å bli kjent med norsk ungdom, og vi tror at erfaringene var nyttige både for de norske og de nord-irske unge.

Det har vært en stor oppmuntring at både lokal og nasjonal presse har vist interesse for ungdomsleiren og Peace People. Den omfattende omtalen av arrangementet betyr at fredsarbeidet i Norge og Nord-Irland blir anerkjent, og det gir inspirasjon for vårt videre engasjement.

Et to uker langt opphold i Norge for en nord-irsk gruppe er kostbart, og uten helhjertet støtte som fulgte vår appell om økonomisk bidrag til leiren, ville arrangementet ha vært umulig å gjennomføre. Utenriksdepartementet bevilget kr 25 000 og Oslo Kommune kr 10 000, og dessuten har vi fått bidrag fra banker, forsikringsselskaper, bedrifter, kirkesamfunn, humanitære organisasjoner og privatpersoner.

Hjertelig takk til alle dere som har gjort årets Peace People leir i Oslo mulig. Dere har bidratt til å gi 44 nord-irere nytt håp om fred i den herjede provinsen.

Med vennlig hilsen

PEACE PEOPLE'S VENNER, Oslo

Eleanor Brenna

METTE JANSON OG EINAR LUNDE ER PROGRAMLEDERE FOR HØSTENS TV-AKSJON

TV-aksjonen **ET NYTT LIV**, som i år går av stabelen 25. oktober, er viet funksjonshemmede i den 3. verden. Såvel radio som fjernsyn vil gi aksjonen bred dekning i løpet av høsten.

«Ca. 70 kroner er alt som trengs for å fullføre en operasjon som kan gi trakomrammede synet tilbake, og et par lokalproduserte skinner til kr. 35 kan være nok til å få f. eks. en poliopasient opp fra bakken.

Dette får oss til å skjønne at det nytter, og at hver femtilapp virkelig kommer til nytte», sier Nina Valle, som er ko-ordinator for TV-aksjonen.

«Vi har vært så heldige å få programledere med både kjennskap og engasjement når det gjelder funksjonshemmede og for hold i den 3. verden.

Mette Janson er veteran i fjernsynet. Hun er ansatt i Opplysningsavdelingen, og er for tiden opptatt med PAN-programmene. Einar Lunde er utenriksmedarbeider i Dagsrevyen, og har jobbet mye med Afrika og den 3. verdens problemer de siste årene. Han har også bodd i Afrika i 2 år», forteller Nina Valle.

Einar Lunde reiser en av de nærmeste dagene til Afrika for å filme forholdene i endel av de områder hvor hjelp trengs best, og hvor tiltak allerede er satt igang. På denne måten håper man å kunne illustrere at det *nytter* å hjelpe, at midlene kommer frem og at det er ytterst små midler som skal til for å gi funksjonshemmede i utviklingsland en mer menneskelig tilværelse

Fra venstre Nina Valle, Mette Janson og Einar Lunde.

PAVENS FØRSTE TALE

Pave Johannes Paul erklærte nylig i sin første tale til en menneskemengde på Peterspladsen i Vatikanet i Rom etter skudattentatet mod ham for nogle måneder siden, at det senere års begivenheder i Polen har skabt en ny social modenhet i hans tidligere hjemland. Paven talte bl. a. på polsk til flere hundrede landsmænd i menneskemængden på pilgrimsrejse til Rom.

— Et år efter de betydningsfulde begivenheder, der ledte det sociale liv i vor nation til en ny modenhet, beder jeg med alle vore landsmænd om åndelig, social og patriotisk modenhet for oss alle, erklærte paven.

Johannes Paul havde tabt sig, men virkede livfuld. Han talte til 80.000 mennesker på Peterspladsen i over 20 minutter, hilste dem på syv forskellige sprog og kunne afsløre: paven sveder også, ikke på grund af sygdom, men på grund af augustsommersolen.

Jyllandsposten.

ETTER ATTENTATET: FIRE PAVEREISER AVLYST

Det feilslåtte attentat mot pave Johannes Paul II har hatt stor innvirkning på pavens aktive arbeidsstil. Et iøyefallende resultat er at han har måttet avlyse flere reiser. Besøkene til Sveits (juni) og Frankrike (juli) ble avlyst allerede en uke etter attentatet. Nå er også det planlagte besøk til Spania i oktober og det til Mexico i desember blitt kansellert. Man frykter også at besøket til England neste sommer blir forkortet eller kanskje helt avlyst.

Mindre synlig er den forsinkelse som er inntrådt i Vatikanets administrasjon. Paven har helt siden pavevalget i 1978 ligget noe på etterskudd, samtidig som han har hatt så mange jern i ilden at kurien har fått mer å gjøre. Det venter en rekke viktige dokumenter på å bli gjennomlest og godkjent av paven.

En kommentator i Roma melder at pavens lederstil nå er så endret at han ikke er til å kjenne igjen. Derfor er det mange i Vatikanet som er begynt å omtale ham som Johannes Paul III.

Går det rundt for

Neida! Men trykkfeilsdjevlen har vært på farten, sier Unkf-trollet, som gjerne vil rette på en del feil i St. Olav nr. 15.

I oversikten over forbundets struktur kom Unkf. selv med istedenfor landsstyre, — noe Unkf er oppriktig lei for. Han har ikke tenkt å gjøre et trollkupp, forsikrer han.

Enda mer beklagelig var det at et medlem av det avtroppende landsstyre ble uteglemt på s. 7, og ham må vi presentere her:

ROGER ROBBESTAD, 24 år fra Nittedal, er en kjent gledesspreder som arbeider som kinomaskinist og som har vært «talsmann» for unge katolikker i Midt-Norge det siste året. Ellers interesserer han seg meget for økumenikk og musikk.

Trykkfeilsdjevlen klarte å øke inntektene fra abonnemeter på bladet Katolsk Ungdom fra kr. 6.600 til kr. 66.600 (s 8). Unkf håper at det er slik det skal gå til i fremtiden, etter NY GIV '81.

Rettfærd . . .

(forts. fra s. 5)

til å gå på tvers av overlevede systemer for å oppnå rettfærdighet for flest mulig. — Rart er det, men det er som om det hos ganske vanlige folk lever en evne og en kraft til å fremme rettfærdigheten, men enda rarere er det at det var Karl Marx som fremfor noen oppdaget dette!

Svend Aage Rasmussen

Teilhard . . .

(forts. fra s. 8)

«Jeg tror at verden er en evolusjon. Jeg tror at evolusjonen er på vei til ånden. Jeg tror at ånden oppnår sin fullendelse i den menneskelige person. Jeg tror at personligheten får sitt endepunkt i Kristus.»

Dette er da i samsvar med Kristi ord: «At de alle må være ett i meg» (Joh. 17, 21 flg.). Gud har skapt verden for å forene alle mennesker med seg i sin Sønn. Når dette — ved Guds nåde — blir fullført, er det den kvalitative overgang til den nye jord og den nye himmel: hele utviklingens endepunkt.

W. Hertman

Europas . . .

(forts. fra s. 9)

Der ønskedes også et konkret arbeid for de unge med opprettelse af en spesiell pavelig kommission for dem og af dem. Med hensyn til forholdet mellom kirken og samfundet blev det fremhævet, at biskopperne ikke altid behøver at være moraliserende, men må prøve at forstå lægfolket, der lever i verden, — derved vil samarbejdet mellem biskopper og lægfolket beriges.

Mødet i Mödling (Wien) var vist en lige stor oplevelse for biskopper og lægfolk, der opdagede, at de havde

FOCOLARE I NORGE

Den internasjonale Focolarebevegelsen har inntil nå ikke hatt noen fast ledelse eller gruppe i Norge. Det finnes spredte sympatisører både blant katolikker og evangeliske kristne her i landet, men man har hittil ikke formådd å kunne samle disse til en fast møtevirksomhet eller andre tiltak av mer permanent karakter.

Focolare-folkene mener imidlertid at det også på norsk jord vil være en fremtid for de tanker som Chiara Lubitsch og hennes venner har vært opphavsmenn til.

Focolare har tilhengere i de fleste land over hele jorden og er særlig populær blant ungdom. Bevegelsen er tverrkirkelig, men med tydelig katolsk bakgrunn.

Chiara Lubitsch's idé er at alle kristne har noe å si hverandre, idet hovedformålet med det å være kristen er å realisere og virkeliggjøre Guds ord i hverdagen. Den kristne kjærlighet mennesker imellom er hovedtemaet i Focolarebevegelsen.

De norske focolaretilhengere vil holde et informasjonsmøte omkring 19./20. september i pastoralsenteret på Snarøya.

meget at sige hinanden og de behøver hinanden.

Mødet afsluttedes med en messe, hvor Ærkebiskoppen af Wien, Kardinal Franz König i sin prædiken mindede om, at vi skal være jordens salt — og det gælder både lægfolk, præster og biskopper.

Claus Munk Plum

Allslags snekkerarbeid utføres REIDAR MYRVOLD & SØN

Glads vei 23, Grefsen
Tlf. 21 18 32

JOZEF GLEMP NY ERKEBISKOP AV G涅ZNO OG WARSZAWA

Wyszynski's etterfølger som den polske kirkes primas ble den 52 årige Jozep Glemp, som har vært den avdøde kardinals sekretær. Det har åpenbart hastet med å få utnevnt en ny erkebiskop, idet det ikke ble nølt med å finne den «riktige mann».

Det er neppe tvil om at Vatikanet anser Polen for å være av betydning både politisk og religiøst. Historien viser, ikke minst i moderne tid, at Polen fremfor alt har vært et brohode for en dyptgående folkelig katolisisme som har vakt beundring ut over verden. Det anses sikkert for uomtvistelig at kirken fortsatt kommer til å spille en stor rolle for den polske nasjon, hvilket også den kommunistiske regjering ser seg tvunget til å medgi...

Mgr. Glemp stammer fra Wroclaw i Schlesien. Han ble presteviet den 25. mai 1956 og disputerte deretter ved det pavelige gregorianske universitet i Roma. Han er kirkerettseksper, hvilket kommer godt med under de nåværende omstendigheter i landet.

For to år siden utnevnte pave Johannes Paul II ham til biskop av Olsztyn. Han har vært ganske sterkt engasjert i samarbeidet med Lech Walesa og den moderne polske fagbevegelse, og han er formann for den polske avdeling av organisasjonen JUSTITIA ET PAX.

R.

VATIKANETS UNDERSKUDD I 1981 VIL BLI PÅ CA. 175 MILL. KR.!

Et av pave Johannes Paul nylig nedsatt pavelig økonomisk råd som består av 16 kardinaler, mener at Vatikanets økonomiske underskudd vil ligge på omkring 175 mill. kroner ved utgangen av 1981. Paven har nedsatt dette rådet for i detalj å gjennomgå problemene vedrørende Vatikanets finanser.

Ifølge Vatikanets pressebyrå har rådet hatt sitt første møte i juli måned under ledelse av kardinal Agostino Casaroli.

Allerede i november 1979 ble det konstatert at Den hellige stols underskudd for det løpende finansår lå på omkring 150 mill. kr., og det var etter samråd med nesten alle kirkens kardinaler at paven opprettet det økonomiske råd, idet man måtte vente et ytterligere underskudd og stigende utgifter i de følgende år.

Underskuddet for 1979 ble dekket gjennom bl. a. Peterspengene, det årlige bidrag som alle katolikker er med på å betale. Det er imidlertid stor fare for at dene katolske kirke vil ha meget store vanskeligheter ved å opprettholde de nåværende sentrale lederfunksjoner i fremtiden. — Like som det vil komme til å gå hardt ut over evangeliseringen og hjelpen til nødlidende hvis inntektene ikke når høyere enn det beløp som dekket 1979 underskuddet.

I rådet sitter bl. a. kardinalene Joseph Höfner, Köln, Narciso Juba-

Spesialforretningen i
RUSTFRIE STÅLARTIKLER
KNUT JUUL CHRISTIANSEN
Wesselsgt. 3 (indre gård) - Oslo 1
Telefon
(02) 33 36 24 Telegr.adr.:
33 55 25 Rustfriknut

nij Arnau. Barcelona og Roger Etchegray, Marseille, likesom der foruten Casaroli er kardinaler fra Canada, Sydamerika og U.S.A., Asia, Afrika og Oseania.

10.000 DOLLAR DUSØR FOR BEVIS PÅ KATOLSK OVERTRO

Det amerikanske katolske kirkeblad «Our Sunday Visitor», et av de mest utbredte i USA, har utlovet en belønning på 10.000 dollar til den som kan føre bevis for riktigheten av visse beskyldninger mot den katolske kirke. Det dreier seg her om stort sett gamle og kjente fordommer mot katolisismen; f. eks. at katolikker ikke får lese Bibelen, tilber bilder og statuer, ikke kan være lojale mot staten fordi de må adlyde paven, at umoralen florerer i klostrene og at unge piker holdes fanget der som nonner.

Allé disse fordommer utbrer nå kalifornieren Jack D. Chick i form av tegneserier. Chicks comics er allerede i millionopplag, og selges over hele landet. Ettersom anti-katolisismen fremdeles er levende i USA, er det mange som tror på påstandene.

ERKEBISKOPEN AV PARIS ØNSKER HJELP TIL LØSLATTE FANGER

Om kort tid kommer tusenvis av fanger til å få amnesti fra de franske fengsler. Derfor har den katolske erkebiskop av Paris, Jean Marie Lustiger, i et hyrdebrev oppfordret de kristne til å gjøre alt de kan for å hjelpe de løslatte til lettere å tilpasse seg samfunnet.

De løslatte fanger trenger øyeblikkelig et sted å bo, slik at de har en legal adresse og kan bygge opp en lovlidig eksistens, skriver erkebiskop Lustiger i hyrdebrevet. Dessuten trenger de arbeid og annen hjelp i mange forbindelser. Det finnes ikke tilstrekkelige sosiale sikringsmekanismer i Frankrike til å hjelpe alle, understreker Lustiger.

BISKOP MARTENSEN'S 25 ARS PRESTEJUBILEUM

Lørdag den 15. august hadde biskop Hans L. Martensen, København, 25 års prestejubileum. Jubileet ble feiret søndag den 16. med en høymesse i St. Ansgar kirke, hvoretter der var resepsjon i prestegårdshaven bak kirken.

Biskop Martensen, som er jesuitt, er 53 år. Han er cand. mag. fra universitetet i København i Kristendomskunnskap og Dansk og var ivrig opptatt av å forberede en doktoravhandling omkring Martin Luther, da kallet til biskop kom allerede i en alder av 37 år. Biskop Martensen regnes for en av Nordeuropas fornemste kjennere av Martin Luther og luthersk teologi og tankegang, og har sammen med professor Georges Lindbaeck fra universitetet i Yale, U.S.A. vært en drivende kraft bak den romersk-katolske og den evangelisk-lutherske kommisjons dokumentasjon omkring nattverdsspørsmålet som resulterte i boken «Herrens Nadver». — Kommisjonen er blitt nedsatt av Sekretariatet for de kristnes enhet i Roma og Det lutherske verdensforbund i Geneve.

R.

Odd Abrahamsen: Døden er ingen avskjed — en antologi av religiøse dikt 1940—78. Diktene i antologien uttrykker mange religiøse forestillinger: her møter man antroposofe, lutheranere, katolikker og ikke-troende diktere. Ansgar 1979. 133 s., kr. 50,- hf.

Morris West: Guds klovner. ——— aldri har forfatteren gitt seg ut på et dristigere foretagende, og sjelden har han gitt oss en større leseopplevelse. GUDS KLOVNER vil finne sin plass blant de store Morris West-romanene: DJEVELENS ADVOKAT og FISKERENS SKO. — Oversatt av Gerd Hoff. Gyldendal 1981. 391 s., kr. 115,— ib.

Phil Bosmans: Kjære medmenneske. ——— Bosmans er hollender og sosialkurator av yrke og har åpent og fordomsfritt møtt det moderne menneske i alle tenkelige situasjoner fra den høyeste glede til den dypeste sorg. Han har en universalmedisin: MER KJÆRLIGHET, banalt og forenklet sagt kanskje. Men han ønsker å øke vår evne og vilje til kjærlighet, kontakt og medmenneskelighet. Oversatt av Liv Barfoed, Dreyer 1981. 98 s., kr. 78,— ib.

Født til fellesskap: Dikt om å leve sammen. En nordisk antologi ved Øyunn Krokan Øiestad, Tordis Ustvedt. Illustrert av Embla-gruppen: Ingri Egeberg, Solveig Hisdal, Elly Prestegård. Boklubbens lyrikkvenner 1979. 109 s., kr. 62,-, ib.

Gjertrud von le Fort: Hymner til Kirken. ——— er kjærlighetsord, de er bruksord for hjertet som behøver næring og lys. Det er livsord for mennesket som leter langs bønnens vei. Oversatt av Wera Sæther. Dreyer 1981. 72 s. kr. 78,- hf.

Bcatrijs av Nazareth: Kjærlighetens 7 måter. ——— kjærligheten har syv måter; den kommer fra det høyeste og vender igjen tilbake til det høyeste ——. Oversatt fra middelnederlandsk av Kåre Langvik-Johannessen. Illustrasjoner av Anne-Lise Knoff. Utgitt med støtte av Norsk Kulturfond. Solum 1980. 46 s., kr. 85,- hf.

Ennå finnes noen få eksemplarer igjen av **Angelus Silesius: Den kjerubinske vandringsmann.** Denne boken på vers, som første gang utkom i 1674, er et av de eiendommeligste skrifter innenfor den kristne mystikk. Gjendikteren André Bjerke karakteriserer forfatteren som «Guds frimodige samtalepartner» ———. Aschehoug 1974. 64 s., kr. 27,- hf.

ST. OLAV BOKHANDEL A/S

Akersveien 5, Oslo 1. Tlf. 20 72 48.

Åpent kl. 9—16, lørdager 10—14.

Torsdag 9—18.

KANADISKE BISKOPER FORSVARER INDIANERE OG ESKIMOER

Den kanadiske katolske kirkes kommisjon for sosiale spørsmål har pådratt seg skarp kritikk fra to kanadiske ministre p.g.a. sin skepsis til et lovutkast om utnyttelsen av naturressurser. Energinister Marc Lalonde og minister for indianerspørsmål John Munro forsvarte overfor kommisjonens formann, biskop Remi De Roo, regjeringens forslag.

Biskopene hadde nylig gitt uttrykk for at lovforslaget formodentlig kom til

å skade indianernes og eskimoenes jordrett i en oljerik landsdel. Dessuten hadde de bedt regjeringen om å ta mer hensyn til befolkningens ønsker i energipolitikken.

De to ministre avviser kritikken, og beklager at biskopene ikke hadde latt seg informere av medarbeidere i regjeringen. I så fall ville de sikkert kunne danne seg et langt mer differensiert bilde av problemene.

MOT ET UNIVERSELT KONSIL?

Bergen (NØP) I pinsen ble 1600 års-jubileet fra konsilet i Konstantinopel (år 381) feiret mange steder i den kristne verden. I den anledning kom lederen for «Faith and Order» i Kirkens Verdensråd, den lutherske teologen William Lazareth med en uttalelse om hvor langt teologene var kommet i avklaringen av lærespørsmål konfesjonene i mellom.

Han mente at et virkelig universelt kirkekonsil rundt tusenårsskiftet er den eneste måten man kan komme ut av den blindveien som økumenikken er inne i i dag. (La Croix).

BISKOPER I BØNN FOR FRED I NORD-IRLAND

Bergen (NØP) Erkebiskopen av Canterbury, Mr. Robert Runcie, som også er primas for Den anglikanske kirke, har sammen med kardinal Tomas O'Flaich, erkebiskop i Armagh og erkebiskopen for Den anglikanske kirke i Armagh og resten av Irland, John Armstrong, vært sammen i bønn for fred i Nord-Irland. Møtet fant sted i St. Patrick katedralen i Armagh.

I forbindelse med reisen til Nord-Irland brukte dr. Runcie anledningen til å hilse på prester fra grenseområdet og som alle hadde begravet sognebarn som var blitt drept under urolighetene den siste tiden. Å høre dem fortelle hadde gjort turen vel verdt alene, sa Runcie i en kommentar.

A/S NORSKE SHELL

FYRINGSOLJE

Leverandør til de fleste
katolske institusjoner
i Norge

Ved bestilling av olje:

02-19-12 00 - Service 02-19 12 20

BEGRAVELSESBYRÅET

TS Jacobsen a/s

Ullevålsvn. 1

TELEFON * 20 79 05

Alltid telefonvakt

Vi kommer i konferanse

Ordner alt

Egen parkeringsplass

GUDSTJENESTER I HELGENE		Dialog messe	Høy- messe
OSLO: <i>St. Olavs domkirke</i>	lörd.: 14.00 sønd.: 9.30 (eng) 19.00	—	11.00
<i>Akersveien 1</i> tlf. 20 72 26 - 20 72 44		8.35	11.00
<i>St. Hallvard kirke, Frans' skanerne,</i> <i>Enerhauggt. 4, tlf. 67 23 83</i>		9.00	11.00
<i>St. Dominikus kirke, Dominikanerne,</i> <i>Neuberggaten 15, tlf. 55 07 71</i>	18.30	—	—
<i>Vår Frue Villars kapell, Montebello,</i> <i>Ullernchausséen 52, tlf. 55 81 21</i>	9.00	—	—
<i>Grejsen kapell, Glads vei 23, tlf. 21 23 55</i>	9.00	11.00	11.00
<i>Lunden kloster, Øvre Lunden, tlf. 212587</i>			10.00
ARENDAL: <i>St. Franciskus kirke,</i> <i>Tyholmen, tlf. 22 209</i>	lörd.: 18.30 sønd.: 8.00		11.00
BERGEN: <i>St. Pauls kirke,</i> <i>Christiesgt. 16, tlf. 21 54 10</i>	lörd.: 19.00 sønd.: —		11.00
<i>Vår Frue Kirke, Helleveien</i>	sønd.: 9.30		
<i>Florida kapell, Nygaardsgt. 124</i>	19.00		
DRAMMEN: <i>St. Laurentius kirke,</i> <i>Cappelensgt. 1, tlf. 83 20 19</i>	lörd.: 13.00 sønd.: 8.30		10.30
FREDRIKSTAD: <i>St. Birgitta kirke,</i> <i>Kongensgt. 9, tlf. 11 438</i>	9.00		11.00
HALDEN: <i>St. Peters kirke,</i> <i>Kr'st'ian V's pl. 1, tlf. 81 168</i>	9.00		10.45
HAMAR: <i>St. Torfinns kirke,</i> <i>Torvgt. 113, tlf. 23 751</i>	lörd.: 18.00 sønd.: —		11.00
HAUGESUND: <i>St. Josefs kirke,</i> <i>Haraldsgt. 21, tlf. 23 195</i>			11.00
HØNEFOSS: <i>St. Theresias kirke,</i> <i>Vesterngt. 5, tlf. 22 381</i>	9.00		11.00
KRISTIANSAND S.: <i>St. Ansgar kirke,</i> <i>Kirkegt. 3, tlf. 24 225</i>	lörd.: 18.00 sønd.: —		11.00
LILLEHAMMER: <i>Mariakirken,</i> <i>Wedemannsgate 3 A, tlf. 52 550</i>	lörd.: 18.00 sønd.: —		10.00
LILLESTRØM: <i>St. Magnus kirke,</i> <i>Romer'ksgt. 1, tlf. 71 28 85</i>	sønd.: 9.00		10.30
MOSS: <i>St. Mikael's kapell,</i> <i>Ryggeveien 24, tlf. 51 038</i>	—		17.00
PORSGRUNN: <i>Vår Frue kirke,</i> <i>Sverresgt. 26, tlf. 50 793</i>	lörd.: 18.00		11.00
STABEKK: <i>Maria kirke,</i> <i>Nyveien 17, tlf. 53 77 35</i>	19.00		10.45
<i>Eikeli kirke, Veståsen 20, tlf. 24 25 69</i>	9.15		10.30
STAVANGER: <i>St. Svithuns kirke,</i> <i>Dronningens gt. 8, tlf. 25 534</i>	lörd.: 17.00 sønd.: 8.30 9.30		11.00
Søndag kl. 18.00 dialogmesse på fransk.			
TØNSBERG: <i>St. Olavs kirke,</i> <i>Sandef'ordsgt. 1, tlf. 11 949</i>			11.00
VOSS: <i>St. Olavs kapell</i> <i>Finne, tlf. 12 510</i>		Efter avtale	
TRONDHEIM: <i>St. Olavs kirke</i> <i>Prinsensgt. 2a2</i> <i>B'skopen og prestegården, tlf. 21 214</i>	9.00		11.00
<i>St. Elisabeth hospital, Ila, tlf. 21 670</i>	6.15		—
KRISTIANSUND N.: <i>St. Eysteins kirke,</i> <i>Fl'ntegt. 5, tlf. 72 779</i>			11.00
LEVANGER: <i>St. Torfinns kirke og</i> <i>St. Eysteins sykehjem, Jernbanegt. 29</i>			11.00
MOLDE: <i>St. Sunniva kirke,</i> <i>Parkveien 23, tlf. 51 467</i>			11.00
ÅLESUND: <i>Vår Frue kirke,</i> <i>Norvesund, tlf. 37 558</i>	lörd.: 17.00 sønd.: 8.30		11.00
TROMSØ: <i>Vår Frue kirke, Stor-</i> <i>gt. 94, Sogneprestens tlf. 84 277</i>	lörd.: 18.00 sønd.: —		11.00
<i>St. Elisabethstretene,</i> <i>Balsfjordgt. 35, tlf. 81 487</i>	sønd.: 8.00		—
BODØ: <i>St. Eysteins kirke,</i> <i>Hernesveien 22, tlf. 21 783</i>	8.15		10.30
HAMMERFEST: <i>St. Mikael kirke,</i> <i>Salsgt. 52, tlf. 11 447</i>	19.00		11.00
HARSTAD: <i>St. Sunniva kirke,</i> <i>Skolegt. 4, tlf. 61 501</i>	lörd.: 15.00 sønd.: —		10.30
NARVIK: <i>Kristi Kongekirken,</i> <i>Håreksgt. 82</i>			18.30
SELFORS: <i>Vår Frelsers kirke,</i> <i>Skipper Nilsensgt. 21, tlf. 52 072</i>		Efter avtale	

St. Peters Kirke, Halden. Søndagsgudstjenestene i tiden fra 1. april til 1. oktober blir: Dialogmesse kl. 8.-, Høymesse kl. 10.-.

Kysseglad erkebiskop

I forbindelse med møtet mellom den anglikanske primasen og den katolske erkebiskopen, utvekslet de to fredskys med hverandre. Dette falt ikke i god jord hos Ian Paisley, som er lederen for «protestantene» i Nord-Irland. Til dette skal dr. Runcie, erkebiskopen av Canterbury, ha replisert at «hvis ikke Paisley er forsiktig så skal jeg kysse ham også!» (La Croix/Church Times).

OVER 50 MILLIONER KATOLIKKER I USA

Antall katolikker i de Forente Stater har overskredet 50-millioner-grensen. I følge en offisiell statistikk aktuell pr. 1. januar 1981 steg antall katolikker med 638.000 i løpet av 1980. Det er omtrent tre ganger så meget som året før. Katolikkenes utgjør nå 22 prosent av USAs befolkning.

I løpet av 1980 er antall prester sunket med 223 til 58.398. I 88 prestesemi-

THRONSEN & CO. A/S

Boktrykk - Offset - Repro

□

Bernh. Getzgt. 3 b, Oslo 1
Telefon 20 40 02 - 20 7002

narer studerer 7.954 prestekandidater. De mannlige ordener og kongregasjoner har 4.514 kandidater. I begge tilfeller er dette noe lavere enn et år tidligere.

Nedgangen i antall prester står overfor en oppgang i dåp (med 33.126 til 943.632), konversjoner (med 6.974 til 88.942) og ektevielser (med 5.224 til 350.745).

LITURGISK KALENDER

SEPTEMBER

1. Ferial. 1. Tess. 5, 1-6.9-11. Lk. 4, 31-37.
2. Ferial. Kol. 1, 1-8. Lk. 4, 38-44
3. Gjør den store, pave og kirkelærer. Kol. 1, 9-14. Lk. 5, 1-11.
4. Ferial. Kol. 1, 15-20. Lk. 5, 33-339.
5. Ferial eller Jomfru Marias lørdagsmesse. Kol. 1, 21-23. Lk. 6, 1-5.
6. **23. alm. søndag.** Esek. 33, 7-9. Rom. 13, 8-10. Mt. 18, 15-20.
7. Ferial. Kol. 1, 24 - 2, 3. Lk. 6, 6-11.
8. **Jomfru Marias fødselsfest.** Mika 5, 2-5a eller Rom. 8, 28-30. Mt. 1, 1-16.18-23 (eller 18-23).
9. Ferial. Kol. 3, 1-11. Lk. 6, 20-26.
10. Ferial. Kol. 3, 12-17. Lk. 6, 27-38.
11. Ferial. 1. Tim. 1, 1-2.12-14. Lk. 6, 39-42.
12. Ferial eller Jomfru Marias lørdagsmesse. 1. Tim. 1, 15-17. Lk. 6, 43-49.
13. **24. alm. søndag.** Jesu Sirak 27, 33 - 28, 9. Rom. 14, 7-9. Mt. 18, 21-35. (Johannes Krysostomos, biskop og kirkelærer, feires ikke).
14. **Korsets opphøyelse.** 4. Mos. 21, 4-9 eller Filip. 2, 6-11. Joh. 3, 13-17
15. Den salige Jomfru Marias smertes. Hebr. 5, 7-9. Joh. 19, 25-27 eller 2, 33-35.
16. Kornelius, pave, og Kyprian, biskop, martyrer. 1. Tim. 3, 14-16. Lk. 7, 31-35.
17. Ferial eller Robert Bellarmin, biskop og kirkelærer. 1. Tim. 4, 12-16. Lk. 7, 36-50.
18. Ferial. 1. Tim. 6, 2c-12. Lk. 8, 1-3.
19. Ferial eller Januarius, biskop og martyr, eller Jomfru Marias lørdagsmesse. 1. Tim. 6, 13-16. Lk. 8, 4-15.
20. **25. alm. søndag.** Jes. 55, 6-9. Filip. 1, 20c-24.27a. Mt. 20, 1-16a.
21. **Matteus,** apostel og evangelist. Efes. 4, 1-7.11-13. Mt. 9, 9-13.
22. Ferial. Esdras 6, 7-8.12b.14-20. Lk. 8, 19-21.
23. Ferial. Esdras 9, 5-9. Lk. 9, 1-6.
24. Ferial. Haggai 1, 1-8. Lk. 9, 7-9.
25. Ferial. Haggai 2, 1b-10 (Hebr. 1, 15b - 2,9). Lk. 9, 18-22.
26. Ferial eller Kosmas og Damian, martyrer, eller Jomfru Marias lørdagsmesse. Sak. 2, 1-5.10-11a (Hebr. 5-9a14-15a). Lk. 9, 44b-45 (Gr 43b-45).
27. **26. alm. søndag.** Esek. 18, 25-28. Filip. 2, 1-11 eller 1-5). Mt. 21, 28-32. (Vincent av Paul, prest, feires ikke).
28. Ferial eller Venceslas, martyr. Sak. 8, 1-8. Lk. 9, 46-50.
29. **Mikael, Gabriel og Rafael,** erkeengler. Dan. 7, 9-10.13-14 eller Joh. Åp. 12, 7-12a. Joh. 1, 47-51.
30. Hieronymus, prest og kirkelærer. Neh. 2, 1-8. Lk. 9, 57-62.

Kjærlighet på nederlandsk

Det er selvfølgelig diskutabelt om det kan betale seg å utgi litteratur med et estetisk/filosofisk innhold. Rent økonomisk kan det nok ikke det. Faktisk er det synd, for tenker man nærmere over det, trenger moderne mennesker vel i større grad enn noensinne før nettopp å lære hva det vil si å oppleve, å fornemme og fremfor alt å tenke. Det er som bekjent begreper som er ved å være mangelvare i vår «system-tid», hvor alt skal oppfattes kvantitativt. — På mange måter kan man vel tale om en slags moderne alfabetisme midt i all vår store viten og kunnen.

Det må derfor heilses velkommen når Kåre Langvik-Johannessen i samarbeide med Anne-Lise Knoff på Solum Forlag har utgitt en beskjedne sak som burde gi gjenlyd i tiden.

Den lærde professor har kastet sin kjærlighet på et område som sikkert for de fleste her til lands er fremmed. Leser man det skjønne verk og forstår å fornemme bakgrunnen for dets tilblivelse, forstår man hvorfor.

Beatrijs van Nazareth var begjningsøster og levde omkring 1200 i et samfunn av likesinnede søstre et sted i Brabant. Når man leser hennes beskjedne, stillferdige ord om kjærlighet, så fornemmer man som et vingesus middelalderens higen etter det kvalitative og dyptgående element i menneskelivet.

Det vil være galt å si at Beatrijs hører til de «store». Det er meget

som tyder på at hun nettopp ikke var *det*. Men det emne hun tar opp ligger helt på linje med det andre har tatt opp og som er karakteristisk for høymiddelalderens måte å tenke og dikte på.

Det er menneskets higen etter det guddommelige, etter kjærlighetens åpenbaring og foreningen med den guddommelige brudgom. Men hvor man hos andre kan spore en mer eller mindre tydelig tendens til hysteri og tema-proklamasjon, så er det vidunderlige ved Beatrijs, at her er tonen dempet ned. Man kan selvfølgelig ikke tale om pietistisk sinnelag, men noe av det samme som de tidlige pietister i senere århundrer peker på, fornemmer man hos Beatrijs: Inderligheten, lengselen og ikke minst den poetiske kraft som utgår fra hennes ord.

Kjærlighetens syv måter:.....
«den kommer fra det høyeste og vender igjen tilbake til det høyeste!»
Begjær, uselviskhet, lidelse og lengsel, glede og henrykkelse, utålmodighetens pine, lutringen og til sist triumfen. —

Det var oppstigningen til Olympen. Javel. Men det som er så interessant ved nettopp Beatrijs lille skrift er at hun har formådd å formidle den mystiske opplevelse i all sin renhet og uten store ord, ikke alene til en tid som var hennes egen, men til mennesker av enhver tid, såfremt de får tid til å iføre seg stillhetens kappe og

la seg føre med ad meditasjonens vei til en tilværelse som er annerledes og mere rik på virkelighet.

Det krever noe å lese Beatrijs van Nazareth, det er nemlig ikke bare bokstaver og setninger, men opplevelser som kan gjenoppleves.

Professor Langvik-Johannessen har skrevet et meget instruktivt og interessant etterord. Gudskjelov er det nemlig ingen innledning til boken, så man kastes hodekulls ut i Beatrijs betraktninger. Anne-Lise Knopf har illustrert med stor følsomhet og har formådd å formidle litt av den intensjon som Beatrijs synes å ha hatt med sine betraktninger.

Vil man ha en stille stund rik på opplevelse, leser man denne lille fine sak.

Svend Aage Rasmussen.

Beatrijs av Nazareth:

Kjærlighetens syv måter.

Oversatt av Kåre Langvik-Johannessen, illustrasjoner ved Anne-Lise Knoff. Solum Forlag, 1980.

Lytt til Vatikanradioens utsendinger på skandinaviske sprog!

Vatikanradioens sendinger på Norsk/dansk høres hver mandag kl. 20.15 norsk tid. Ennvidere sendes på vietnamesisk to ganger daglig. Kl. 13.30 på 16 m og 13 m båndet og kl. 00.00 på 31 og 19 m.

ST. OLAV

Katolsk tidsskrift for
religion og kultur

Medarbeidere:

Svend Aage Rasmussen,
ansv.

Claes Tande
Aage Hauken, O.P.
Ester Mikalsen
Marit Flagestad

Redaksjonens adresse:

Akersveien 5, Oslo 1.
Redaktøren treffes best torsdager kl. 9—10, tlf. 20 27 35 (privat 032/53 373).

Ekspedisjon:

Akersveien 5, Oslo 1.
Kontortid 9—16,
lørdag 9—14. Tlf. 20 72 48.

Abonnement (direkte eller gjennom postkontorene).
Kr. 95,— pr. år.
For halvår kr. 50,—.
Utlandet utenfor Skandinavia kr. 110,— pr. år.
Annonser 10 dager før utgivelsesdagen.
24 numre årlig.
Postgiro 20 46 480.